

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓

รหัสเรื่อง : ส15077

ส 5 61

สวค. ๑๘
วันที่ 26 มิ.ย. 58
เวลา 11.10

รับที่ : ๘7446/58

ส.ก.

วันที่ : 02 มิ.ย. 58 เวลา : 10:52

ที่ อก ๐๒๐๔/ ๑๖๗๖

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระราม ๖ เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ข้อมูลการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน	จำนวน ๑ ชุด
	๓. สถิติและสาเหตุการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน	จำนวน ๑ ชุด
	๔. อายุของสถานประกอบกิจการโรงงานที่เกิดอัคคีภัย	จำนวน ๑ ชุด
	๕. ประเภทสถานประกอบกิจการโรงงานที่เกิดอัคคีภัยสูง	จำนวน ๑ ชุด
	๖. มาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรี มีข้อสั่งการให้กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัยสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม และตรวจสอบความพร้อมของมาตรการป้องกันการเกิดอัคคีภัยภายในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเกิดอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานจะก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของสถานประกอบกิจการโรงงาน และของประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณโดยรอบใกล้เคียงกับสถานประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศในด้านเศรษฐกิจ ภาคอุตสาหกรรม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน และขอรายงานข้อมูลรายละเอียดการเกิดเหตุอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมทั้ง นำเสนอมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ดังนี้

๔.๑ ข้อมูล...

๔.๑ ข้อมูลรายละเอียดการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน

๔.๑.๑ จากสถิติการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยตลอด (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยในช่วงเดือนธันวาคม ถึงมกราคม และช่วงเดือนเมษายน ถึงพฤษภาคม จะเป็นช่วงที่เกิดอัคคีภัยสูง เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวมีสภาพอากาศที่แห้ง อีกทั้งเป็นช่วงเทศกาล สถานประกอบกิจการโรงงานอาจเร่งการผลิตสินค้า เพื่อส่งจำหน่ายในช่วงเทศกาล อาจทำให้ละเลยการป้องกันการเกิดอัคคีภัย

๔.๑.๒ สาเหตุการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการโรงงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) พบว่า

๑) สาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจาก ไฟฟ้าลัดวงจร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ของสาเหตุการเกิดอัคคีภัยทั้งหมด ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี รองลงมาคือ กรณีเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ชำรุด สาเหตุอื่นๆ (ปฏิกิริยาเคมี ความร้อน การหมักตัวก่อให้เกิดเป็นแก๊ส ฟาผ่า การเผาหญ้าใกล้บริเวณโรงงาน และการวางเพลิง) และความประมาทของบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ๑๓ และ ๔ ของสาเหตุการเกิดอัคคีภัยทั้งหมด ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ทางวิชาการ คาดว่าน่าจะเกิดจากสาเหตุต่างๆ เช่น ความร้อน ระบบไฟฟ้า ประกายไฟ และความเสี่ยงในการเก็บเชื้อเพลิง

๒) ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ สาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร มากที่สุด ซึ่งใกล้เคียงกับเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ชำรุด แต่ต่อมาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ สาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร มากที่สุด

๓) ในกรณีสาเหตุที่เกิดจากความประมาทของบุคคล พบว่า เริ่มเกิดขึ้นในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการเร่งผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในช่วงเทศกาล ความประมาท พลังพลอ การมีนิสัยชอบเสี่ยงในการทำงาน และขาดความชำนาญ เป็นต้น (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.๑.๓ อายุของสถานประกอบกิจการโรงงานที่เกิดอัคคีภัย จากข้อมูลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) พบว่า อายุของสถานประกอบกิจการโรงงานที่เกิดอัคคีภัย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๑๑ ปีขึ้นไป มากที่สุด (จำนวน ๑๓๓ โรงงาน) คิดเป็นร้อยละ ๕๗ ของโรงงานที่เกิดอัคคีภัยทั้งหมด รองลงมา คือ ช่วงอายุ ๖ - ๑๐ ปี (จำนวน ๖๗ โรงงาน) และช่วงอายุ ๑ - ๕ (จำนวน ๓๕ โรงงาน) คิดเป็น ร้อยละ ๒๙ และ ๑๔ ของโรงงานที่เกิดอัคคีภัยทั้งหมด ตามลำดับ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๑.๔ ประเภทสถานประกอบกิจการโรงงานที่เกิดอัคคีภัยสูง จากข้อมูลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่อยู่ในประเภทโรงงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยสูงและปานกลาง ตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้แก่ ประเภทโรงงานฟอกหรือย้อมสีเส้นใย พลาสติก ยางแผ่นรมควัน และผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น แต่ในบางส่วนก็มิได้จัดอยู่ในประเภทโรงงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยแต่อย่างใด (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔.๒ มาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

กระทรวงอุตสาหกรรมมีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ มาตรการป้องกันการเกิดอัคคีภัยจากการประกอบกิจการโรงงาน

๑) ด้านการกำกับดูแลตามกฎหมาย กระทรวงอุตสาหกรรมมีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงงาน ตามที่กฎหมายกำหนด ตั้งแต่ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

การขอขยายโรงงาน และดำเนินการตรวจสอบ กำกับดูแล ภายหลังจากที่ได้มีการแจ้งเริ่มประกอบกิจการโรงงาน หรือในส่วนขยายโรงงานแล้ว แต่ทั้งนี้จะได้เพิ่มมาตรการป้องกันอัคคีภัยโดยให้ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทำการตรวจประเมินตนเอง พร้อมจัดทำรายงานผลการตรวจประเมินความปลอดภัยให้กระทรวงอุตสาหกรรม ในช่วงการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุก ๕ ปี เพื่อประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต ดังกล่าว สำหรับโรงงานที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอัคคีภัย และมีอายุการประกอบกิจการมากกว่า ๑๐ ปี ดังสถิติอุบัติเหตุ จะได้เพิ่มความเข้มงวดการกำกับ ดูแล โดยจะให้มีการจัดส่งรายงานผลการประเมิน ความปลอดภัย และรายงานความปลอดภัยตามกฎหมายต่างๆ ในทุกๆระยะเวลา ๒ ปี พร้อมทำการสุ่มตรวจ พร้อมกันนี้ ได้มีหนังสือแจ้งเตือนโรงงานทุกโรงให้ดูแลการป้องกันและระงับอัคคีภัย และปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างเคร่งครัด ในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัยสูงด้วย

๒) ด้านการส่งเสริมความปลอดภัยจากการเกิดอัคคีภัย มีการจัดทำ และเผยแพร่คู่มือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสถานประกอบกิจการโรงงาน เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานเกิดความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมาย พร้อมทั้ง จัดอบรมให้ความรู้ ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในโรงงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้โรงงานมีการจัดอบรมบุคลากรภายในโรงงาน และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) ด้านความร่วมมือกับภาคเอกชน มีการประสานกับสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย จัดทำโครงการความร่วมมือ “พี่ช่วยน้องป้องกันอัคคีภัยในโรงงาน” เพื่อให้โรงงาน ที่มีความพร้อมมากกว่าช่วยเหลือโรงงานที่มีความพร้อมน้อยกว่า และมอบรางวัลสำหรับโรงงาน ที่มีการดำเนินงานในระดับที่ดีต่อไป

๔) สนับสนุนให้มีโครงการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและลดอัคคีภัย ในโรงงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้ Third Party ที่มีขีดความสามารถ ซึ่งจะมีการประเมินความเสี่ยง การจัดการระบบ การตรวจประเมิน รวมถึง การทดสอบระบบเป็นครั้งคราว เพื่อลดความเสี่ยงหรือความเสียหายจากการเกิดอัคคีภัย โดยเฉพาะโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่ยังไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดีพอ

๕) กระทรวงอุตสาหกรรมจะดำเนินการทบทวนประกาศ หลักเกณฑ์ เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานได้มีส่วนร่วมเสนอความเห็น และเตรียมความพร้อม ในส่วนที่ตนเองเกี่ยวข้อง

๖) ปรับปรุงฐานข้อมูลสารเคมีในสถานประกอบกิจการโรงงาน เพื่อประโยชน์ ในการป้องกัน ควบคุม และลดความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัย รวมทั้ง เป็นข้อมูลประกอบในการระงับอัคคีภัย ในกรณีเกิดเหตุ พร้อมประสานหน่วยงานที่มีภารกิจในการกำกับดูแลตามกฎหมายการป้องกันและระงับอัคคีภัย อันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน เช่น กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงแรงงาน เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานสูงสุด

๔.๒.๒ มาตรการระงับอัคคีภัยในระหว่างเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ

๑) ระหว่างเกิดเหตุอัคคีภัย เจ้าหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมจะเข้าตรวจสอบ ในพื้นที่เกิดเหตุ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันดำเนินการให้เหตุการณ์สงบโดยเร็ว พร้อมรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะๆ และจะมีการรายงานเข้าระบบ PMOC ของศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรีโดยทันที และในขณะที่เกิดอัคคีภัยจะมีชุดเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่บริเวณโดยรอบที่เกิดเหตุ รวมทั้ง ผลกระทบต่อประชาชนโดยรอบ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงผลการตรวจสอบโดยเร็ว

๒) เมื่อเหตุการณ์ยุติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจโรงงานและเครื่องจักร เพื่อตรวจสอบความเสียหายและพิจารณาดำเนินการสั่งการให้ปรับปรุงแก้ไข หรือหยุดประกอบกิจการชั่วคราว ตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๙ แห่ง พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแล้วแต่กรณี พร้อมทั้ง ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือผู้ประกอบการในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถ ประกอบกิจการได้ตามปกติโดยเร็ว

สรุปข้อเสนอมาตรการการป้องกันและระงับอัคคีภัยอันเกิดจากสถานประกอบการโรงงาน (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

เรื่องที่กระทรวงอุตสาหกรรมนำเสนอนี้ เป็นการบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนให้มากที่สุด กรณีนี้จึงอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการโรงงานบ้าง

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๒

๙.๒ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง (กระทรวงมหาดไทย)

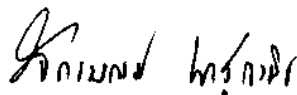
๙.๓ กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรการในการบริหาร จัดการและดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ (กระทรวงแรงงาน)

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ การดำเนินการในการป้องกัน และระงับอัคคีภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานของกระทรวงอุตสาหกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรมณท์ ผาสุกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักตรวจและประเมินผล

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๒ ๓๑๖๙

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๓๐๖๐